

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه صالحات

شهرستان فولادشهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

آثار وضو از منظر روایات

استاد راهنما:

سرکار خانم شکوفه محمودی

استاد داور:

سرکار خانم سیادت موسوی

پژوهشگر:

طاهره قدمی

تیر ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به :

-مولی الموحدین ، امیر المؤمنان حضرت علی (علیه السلام) ، او که درب ورود به شهر علم و دریای علم و دانش است.
-همه ی مسلمانان و محبان علم و دانش

تقدیر و تشکر

-با شکر و سپاس از خداوند که توفیق تحصیل در دریای معارف خود را داد.

-با تشکر از آقا و مولایم امام زمان (علیه السلام) که به من لذت چشیدن ذره ای از عشقشان را مرحمت فرمودند.

-با سپاس فراوان از پدر و مادر گرامی ام، به خصوص مادر عزیزم که هر موفقیتی در زندگی ام، مرهون فداکاری و تلاش بی منت هر دوی ایشان بوده است.

-با تشکر و قدردانی از اساتید محترم، کادر دفتر، معاون پژوهش و استاد راهنمای بزرگواریم که برای همه ی طلاب زحمات زیادی کشیده اند.

چکیده

تحقیق حاضر با عنوان آثار وضو از منظر روایات ، از جمله مسائلی است که علاوه بر پاسخگویی به سوالات جوانان در این زمینه و بررسی فلسفه ی احکام و آثار آنها ، منجر به قوی تر شدن ایمان و پی بردن به علم و عظمت خداوند متعال و ثابت قدم بودن ، در مسیر بندگی او می گردد.

آثار وضو را می توان از دیدگاه ها و طرق مختلف بررسی کرد که به طور کلی در بررسی آثار دنیوی وضو ، می توان به آثار بهداشتی و مادی وضو همانند : طهارت و پاکی جسم ، افزایش طول عمر ، افزایش روزی و نابودی فقر ، کم کردن آتش خشم و غضب و تعلیم روحیه ی صرفه جویی و ... اشاره کرد که در روایات معصومین (علیهم السلام) به این گونه موارد اشاره شده است .

البته علم روز نیز در باب آثار وضو ، مطالبی را عنوان کرده است که با روایات معصومین (علیهم السلام) سازگاری مناسبی دارد از جمله اینکه : با انجام وضو و شستن دست و صورت و مسح جلوی سر و پاها ، تحریک حسی در بدن ایجاد می شود که علاوه بر تعادل اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک ، در ایجاد نشاط و رفع خستگی مؤثر می باشد.

در بررسی آثار اخروی وضو نیز می توان به مواردی همچون : محو شدن گناهان ، ورود در بهشت ، آمرزش گناه والدین ، دوری از شیطان ، خشنودی فرشتگان و افزایش حسنات و ... اشاره کرد که در این موارد هم روایاتی از معصومین (علیهم السلام) در کتب روایی موجود است که از مجموع این مسائل ، می توان دریافت که احکام و دستورات اسلامی برای رساندن فرد به کمال و سعادت ، علاوه بر جنبه های اخروی و معنوی ، جنبه های مادی را نیز مدنظر قرار داده است ؛ که البته توجه به هر دو برای گام برداشتن در مسیر بندگی خداوند ، لازم و ضروری می باشند.

کلیدواژه ها : وضو ، طهارت ، دست نماز ، اسباغ الوضوء ، آثار وضو

۹. مكارم شیرازی و دیگران ، ناصر ، تفسیر نمونه ، ج ۲ ، چاپ چهل و چهارم ، تهران :

دارالکتب الاسلامیه ، بی تا

۱۰. نراقی ، احمد ، معراج السعاده ، چاپ اول ، بی جا : شهاب الدین ، ۸۶ ه.ش

منابع عربی :

۱. اشعث کوفی ، محمد بن محمد ، الجعفریات ، تهران : مکتبه نینوی الحدیثه ، بی تا

۲. ابن ابراهیم (ابن ابی جمهور) ، محمد بن علی ، عوالی اللآلی ، ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴ ، چاپ

دوم ، قم : سیدالشهداء ، ۱۴۰۵ ه.ق

۳. ابن ابی الحسن دیلمی ، حسن ، ارشاد القلوب ، چاپ اول ، قم ، انتشارات شریف رضی ،

۱۴۱۲ ه.ق

۴. ابن ابی فارس ، ورام ، مجموعه ورام ، ج ۱ ، قم : انتشارات مکتبه الفقیه ، بی تا

۵. ابن ادیس حلی ، محمد ، مستطرفات السرائر ، چاپ دوم ، قم : انتشارات جامعه

مدرسین ، ۱۴۱۱ ه.ق

۶. ابن بابویه قمی (شیخ صدوق) ، محمد بن علی بن حسین ، الامالی ، چاپ چهارم ، بی

جا : انتشارات کتابخانه اسلامیه ، ۶۲ ه.ش

۷. _____ ، ثواب الاعمال ، چاپ دوم ،

قم : انتشارات شریف رضی ، ۶۴ ه.ش

۸. _____ ، الخصال ، ج ۲ ، چاپ دوم ،

قم : انتشارات جامعه مدرسین ، ۱۴۰۳ ه.ق

۹. _____ ، **علل الشرايع** ، ج ۱ ، مترجم :
- محمد علی سلطانی ، ج ۱ ، چاپ دوم ، بی جا : ارمغان طوبی ، ۱۳۹۰
۱۰. _____ ، **عیون اخبار الرضا** ، مترجم:
- حمید رضا مستفیذ ، علی اکبر غفاری ، ج ۲ ، چاپ اول ، تهران : نشر صدوق ،
۱۱. _____ ، **معانی الاخبار** ، قم : انتشارات
- جامعه مدرسین ، ۱۳۶۱ ه.ش
۱۲. _____ ، ۱۳۷۳ من لایحضره الفقیه ، ج
- ۱ و ۳ و ۴ ، چاپ سوم ، قم : انتشارات جامعه مدرسین ، ۱۴۱۳ ه.ق
۱۳. ابن حسین (شیخ حر عاملی) ، محمد بن حسن بن علی بن محمد ، **وسائل الشیعه** ، ج
- ۱ و ۴ و ۷ و ۲۱ ، چاپ اول ، قم : موسسه آل البيت لاحیاء التراث ، ۱۴۰۹ ه.ق
۱۴. ابن خالد برقی ، احمد بن محمد ، **المحاسن** ، ج ۱ و ۲ ، چاپ دوم ، قم : دارالکتب
- الاسلامیه ، ۷۱ ه.ق
۱۵. ابن شرف الدین رامپوری ، غیاث الدین محمد بن جلال الدین ، **غیاث اللغات** ، چاپ دوم
- ، تهران : انتشارات امیر کبیر ، ۱۳۷۵
۱۶. ابن شعبه حرانی ، حسن ، **تحف العقول** ، چاپ دوم ، قم : انتشارات جامعه مدرسین ،
- ۱۴۰۴ ه.ق
۱۷. ابن شهر آشوب مازندرانی ، محمد ، **المناقب آل ابی طالب** ، ج ۳ ، قم : موسسه انتشارات
- علامه ، ۷۹ ه.ق
۱۸. ابن طاووس ، علی بن موسی بن جعفر ، **فلاح السائل** ، قم : انتشارات دفتر تبلیغات ، بی

تا

۱۹. ابن علی الانصاری الخزر جی الافریقى المصرى (ابن منظور)، محمد، لسان العرب، ج ۴،
نرم افزار جامع الاحادیث، نسخه ۵/۲
۲۰. ابن محمد تمیمی مغربی، نعمان، دعائم الاسلام، ج ۱، چاپ دوم، مصر: دارالمعارف،
۱۳۸۵ هـ ق
۲۱. جزایری، نعمت الله، قصص الانبياء، قم: کتابخانه آیه الله مرعشی، ۱۴۰۴ هـ ق
۲۲. راوندی، فضل الله، النوادر، قم: موسسه دارالکتاب، بی تا
۲۳. راوندی کاشانی (قطب الدین راوندی)، سعید بن عبد الله بن حسین بن هبة الله،
الدعوات، چاپ اول، قم: مدرسه امام مهدی (علیه السلام)، ۱۴۰۷ هـ ق
۲۴. _____
- فقه القرآن، ج ۱، چاپ دوم، قم: کتابخانه آیه الله مرعشی، ۱۴۰۵ هـ ق
۲۵. سید احمد، ناصر و دیگران، معجم الوسیط، چاپ اول، بیروت: دارالاحیاء التراث
العربی، ۱۴۲۹ هـ ق
۲۶. شعیری، تاج الدین، جامع الاخبار، ج ۱، چاپ دوم، قم: انتشارات رضی، ۱۳۶۳ هـ ش
۲۷. طبرسی، علی بن حسن، مشکاه الانوار، چاپ دوم، نجف: کتابخانه حیدریه، ۱۳۸۵
هـ ق
۲۸. طریحی، فخرالدین بن محمد، مجمع البحرین، ج ۱ و ۵، نرم افزار جامع الاحادیث،
نسخه ۵/۲
۲۹. طوسی (شیخ طوسی)، محمد بن حسن، الامالی، چاپ اول، قم: دارالثقافه، ۱۴۱۴
هـ ق

۳۰. _____، التهذيب، ج ۱، چاپ چهارم، تهران :

دارالکتب الاسلامیه، ۶۵ ه.ش

۳۱. عابدینی مطلق، کاظم، نهج الفصاحه، چاپ سوم، قم: فرا گفت، ۱۳۸۶

۳۲. عبدالصمد حارثی (شیخ بهایی)، محمد بن حسین، مفتاح الفلاح، چاپ اول، بیروت :

دارالاضواء، ۱۴۰۵ ه.ق

۳۳. فتال نیشابوری، محمد ابن حسن، روضه الواعظین، ج ۲، قم: انتشارات رضی، بی تا

۳۴. فضل طبرسی، حسن، مکارم الاخلاق، چاپ چهارم، قم: انتشارات شریف رضی،

۱۴۱۲ ه.ق

۳۵. بی نام، فقه الرضا(علیه السلام)، چاپ اول، مشهد: کنگره امام رضا (علیه السلام)،

۱۴۰۶ ه.ق

۳۶. قمی، عباس، سفینه البحار، ج ۸، چاپ سوم، تهران: دار الاسوه للطباعه و النشر،

۱۴۴۲ ه.ق

۳۷. کلینی رازی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۳ و ۴، چاپ چهارم، تهران: دارالکتب

الاسلامیه، ۶۵ ه.ش

۳۸. مجلسی (علامه مجلسی)، محمد باقر بن محمد تقی، بحارالانوار، ج ۹ و ۱۰ و ۱۳ و

۱۸ و ۲۲ و ۶۳ و ۶۶ و ۶۷ و ۷۳ و ۷۴ و ۷۵ و ۷۷ و ۸۱ و ۸۴ و ۸۵ و ۸۹ و ۹۲ و ۱۰۵، بیروت :

موسسه الوفاء، ۱۴۰۴ ه.ق

۳۹. بی نام، مصباح الشریعه، چاپ اول، بی جا: موسسه الاعلمی للمطبوعات، بی تا

۴۰. نوری (محدث نوری)، حسین، مستدرک الوسائل، ج ۱ و ۳ و ۱۳، چاپ اول، قم :

مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۸ ه.ق

پایگاه اینترنتی:

پایگاه اطلاع رسانی مهدویت : [monginoor . blogfa.com](http://monginoor.blogfa.com) (تاریخ مراجعه : ۹۲/۴/۳۰)

نرم افزار:

نرم افزار جامع الاحادیث نور ، نسخه ۵/۲ ، قم : مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی